

آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

هیأت وزیران در جلسه‌های مورخ ۷، ۱۰ و ۱۴/۱/۱۳۷۳ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰۶۴۹۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۳ وزارت بازرگانی و به استناد ماده (۲۳) قانون مقررات صادرات و واردات - مصوب ۱۳۷۲ - آیین‌نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱ -

کمیته دائمی مقررات صادرات و واردات متشکل از نمایندگان نهاد ریاست جمهوری، وزارت بازرگانی وزارت راه و ترابری، وزارت نفت، وزارت امور خارجه، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارتخانه‌های صنعتی و معدنی، وزارت کشاورزی، وزارت جهاد سازندگی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون، تهیه پیش‌نویس لوایح قانونی، مصوبات هیأت دولت، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت دولت را در موارد زیر به عهده خواهد داشت:

- ۱ - لایحه مقررات صادرات و واردات، لوایح موردی برای انجام اصلاحات و تغییرات لازم در قانون مقررات صادرات و واردات.
  - ۲ - لایحه برای لغو انحصاراتی که مانع رشد تولید یا تجارت است.
  - ۳ - آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اصلاحات و تغییرات موردی روی آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور.
  - ۴ - اصلاحات و تغییرات مندرجات جدول تعرفه گمرکی ضمیمه مقررات صادرات و واردات.
  - ۵ - طرح تصویب‌نامه‌های هیأت وزیران، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت وزیران در رابطه با مقررات صادرات و واردات.
  - ۶ - کمیته مذکور همچنین بررسی و اظهارنظر و اقدام روی پیشنهادهای مربوط به مقررات صادرات و واردات را نیز به عهده خواهد داشت.
- تبصره ۱ - کمیته موضوع این ماده در وزارت بازرگانی و به ریاست معاون وزیر بازرگانی تشکیل می‌گردد. دبیرخانه کمیته مذکور در وزارت بازرگانی خواهد بود. نظر کمیته به مراجع ذیربط منعکس خواهد گردید.
- تبصره ۲ - در مواردی که وزارتخانه‌های دیگری در ارتباط با موضوع باشند نماینده وزارتخانه ذیربط با حق رأی به جلسه دعوت خواهد شد.

ماده ۲ -

وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که ورود یا صدور کالاهایی موقوف به موافقت آنهاست باید نظر کلی خود را در رابطه با ورود یا صدور کالاهای مذکور تا ۱۵ بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد به وزارت بازرگانی اعلام دارند و موارد استثنایی که به دلایلی اعلام موافقت کلی مقدور نباشد دلایل خود و ضوابط صدور مجوز را به وزارت بازرگانی اعلام کنند.

تبصره - در موارد خارج از موافقت کلی وزارتخانه‌ها و سازمانها - به استثنای کالاهای موقوف به موافقت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - که وزارت بازرگانی اقدام به استعلام از وزارتخانه یا سازمان ذیربط می‌نماید، چنانچه ظرف ۲۰ روز از تاریخ دریافت استعلام پاسخی به آن وزارت داده نشود وزارت بازرگانی مجاز است رأساً نسبت به صدور مجوز موردی اقدام نماید. محصولات کشاورزی و دامی از شمول زمان‌بندی فوق مستثنی بوده و حسب شرایط در هر سازمان در مورد ورود یا صدور این محصولات توسط وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی حسب مورد و وزارت بازرگانی مشترکاً اعلام نظر می‌شود.

ماده ۳ -

وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که ورود یا صدور کالاهایی منوط به رعایت ضوابط استانداردها یا اخذ گواهی آنها، قبل یا بعد از اظهار کالا در گمرک می‌باشد، موظفند شرایط و مشخصات مورد نظر خود، همچنین نام مؤسسات و سازمان‌های کنترل کننده و مجری ضوابط مذکور را با درج آگهی

در جراید و انتشار مقررات ناظر به اطلاع واردکنندگان، صادرکنندگان و سازمان‌های اجرایی ذی‌ربط برسانند. تبصره - وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مذکور موظف هستند زمان‌بندی بررسی و آزمایش کالاهای تحت پوشش خود را ضمن لحاظ نمودن حداکثر تسهیل و تسریع در امور تهیه و اعلام کنند.

ماده ۴ -

وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مسئول صدور گواهی بهداشت انسانی، دامی و نباتی همچنین گواهی انطباق با استاندارد و نظایر آنها - که برای ورود کالاخذ آنها ضرورت دارد ولی به عنوان مجوزهای ورود تلقی نمی‌گردند - موظف هستند بدون در نظر گرفتن موافقت یا مخالفت خود با ورود یا صدور کالای موردتقاضا نسبت به صدور گواهی اقدام نمایند.

ماده ۵ -

با توجه به مفاد مواد (۱) و (۸) قانون مقررات صادرات و واردات که از این پس به اختصار «قانون» نامیده می‌شود ورود کلیه کالاهای قابل ورود اعم از اینکه واردکننده از بخش دولتی یا غیر دولتی باشد به استثنای موارد زیر موکول به ثبت سفارش و اخذ مجوز ورود از وزارت بازرگانی با رعایت سایر شرایط مقرر خواهد بود.

موارد استثنا

۱- کالاهای مورد نیاز خانوارهای مرزنشین، شرکتهای تعاونی آنها، ملوانان، کارکنان شناورها طبق فهرستی که در همین آیین‌نامه می‌آید و در حد مقرر در آن گمرک موظف است آمار واردات کالاهای موضوع این بند را طبق فرم وزارت بازرگانی تنظیم نموده و در پایان هر ماه به وزارت مذکور ارسال نماید.

۲- کالاهای خاص نظامی با تأیید وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کالاهای خاص انرژی اتمی با تأیید رییس سازمان انرژی اتمی.

۳- کالاهای همراه مسافران ورودی در حدی که در این آیین‌نامه مشخص می‌گردد و طبق فهرستی که وزارت بازرگانی اعلام می‌نماید.

۴- کالاهای وارداتی از طریق پست در حدی که در این آیین‌نامه مشخص می‌شود.

۵- نمونه‌های تجارتي و تولیدی در حدی که در این آیین‌نامه تعیین خواهد شد.

تبصره ۱ -

کالاهای اهدایی موضوع بند ۹ ماده ۳۷ قانون امور گمرکی به شرط تجاری نبودن فقط از لحاظ احراز انطباق با قانون مربوط منوط به بررسی وزارت بازرگانی خواهد بود. لکن با توجه به مفاد تبصره ذیل بند ۲۰ ماده ۳۷ قانون مذکور نیاز به مجوزهای ورود مقرر توسط دولت را نخواهد داشت.

تبصره ۲ -

مجوز ورود و ثبت سفارش وزارت بازرگانی برای ترخیص کالا کافی بوده و با داشتن آنها نیاز به اخذ مجوز ترخیص از وزارت مذکور نخواهد بود لکن مواردی مانند گواهی بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان دامپزشکی و گواهی بهداشت نباتی سازمان حفظ

نباتات و گواهی انطباق با استاندارد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی و نظایر آنها که برای تأیید کیفیت کالا مستلزم بازدید کالا در مبدأ یا بعد از ورود به گمرک و نمونه برداری از آن است و اخذ آنها قانوناً الزامی است مشمول مفاد تبصره یک ماده ۸ قانون نمی باشد.

تبصره ۳ -

در مورد واردات کارگران و ایرانیان شاغل در کشورهای خارجی روش ثبت سفارش به صورت خاص با هماهنگی وزارت بازرگانی و وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد شد.

ماده ۶ -

در مواردی که برای کالاهای وارداتی، استاندارد اجباری تعیین و از طریق وزارت بازرگانی اعلام می شود همچنین در مورد سایر استانداردها و ضوابط موضوع ماده ۳ این آیین نامه، واردکنندگان موظف هستند استانداردها و ضوابط مورد نظر را در قراردادهای خرید و اوراق ثبت سفارش کالا جهت الزام فروشنده به ارسال کالا طبق استانداردها و ضوابط تعیین شده قید نموده، همچنین در اوراق مذکور ارائه برگ بازرسی کالا مبنی بر تأیید رعایت استانداردها و ضوابط مذکور را شرط پرداخت وجه قرار دهند. وزارت بازرگانی و بانک حسب مورد موظفند از ثبت آماری و صدور مجوز ورود، و ثبت سفارش کالاهای وارداتی مشمول استانداردها و ضوابط مذکور که نکات بالا در پیش فاکتور و سایر اوراق ثبت سفارش آنها رعایت نشده باشد خودداری نمایند.

ماده ۷ -

مقررات و دستورالعملهای سیستم بانکی کشور برای ورود و صدور کالا همچنین مقررات و دستورالعملهای شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، شورای عالی بیمه، شرایط صدور گواهی های موضوع ماده ۶ فوق که در چهارچوب وظایف و اختیارات وزارتخانه ها و سازمانهای متولی امر، صادر و عیناً ظرف سه روز از طریق وزارت بازرگانی اعلام می شود جزو ضوابط ورود و صدور کالا می باشد که رعایت آنها در مورد کلیه کالاهای قابل ورود یا قابل صدور الزامی است.

ماده ۸ -

الف: کالای ممنوعه قانونی عبارت است از کالایی که ورود یا صدور آن به موجب قوانین ممنوع شده است.
ب: کالای ممنوعه توسط دولت شامل کلیه کالاهایی است که در جدول ضمیمه مقررات صادرات و واردات یا دیگر مصوبات دولت غیر مجاز اعلام شده است.

ماده ۹ -

هر گونه معامله تجاری با رژیم اشغالگر قدس ممنوع است.

ماده ۱۰ -

در اجرای ماده ۳ قانون، ملاک تجاری بودن، نحوه صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و موارد معافیت از داشتن آن، به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱ -

- ملاک تجاری بودن کالا: کالاهایی که به تشخیص گمرک برای فروش، وارد یا صادر می‌گردد، اعم از اینکه به همان شکل یا پس از انجام عملیات تولیدی، تفکیک و بسته‌بندی به فروش برسد تجاری تلقی خواهد شد.
- تبصره - موارد زیر تجاری تلقی نمی‌گردد:
- ۱ - نمونه‌های تجاری و صنعتی و نمونه برای بررسی و آزمایش در حدی که می‌تواند نمونه تلقی شود.
  - ۲ - ماشین‌آلات، تجهیزات و اجزا و قطعات مربوط مورد نیاز واحدهای تولیدی فاقد کارت بازرگانی که در مواقع لزوم در حد نیاز خود با تشخیص وزارت بازرگانی رأساً وارد می‌نمایند.
  - ۳ - عملیات ورود و صدور کالا یا خدمت توسط سازمان‌ها و مؤسسات دارای ردیف بودجه.
  - ۴ - صدور کالا توسط صادرکنندگان مبتدی برای یک دوره حداکثر ۶ ماهه در آغاز کار با مجوز وزارت بازرگانی.

۲ -

- نحوه صدور کارت بازرگانی: کارت بازرگانی توسط شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در تهران یا شهرستانها به نام متقاضیانی که واجد شرایط زیر باشند صادر می‌گردد که در صورت تأیید توسط وزارت بازرگانی معتبر خواهد بود.
- تبصره - شرکت‌های تعاونی می‌توانند از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون، کارت بازرگانی دریافت نمایند.
- ۲.۱ - اشخاص حقیقی ایرانی
    - ۲.۱.۱ - داشتن حداقل سن ۱۸ سال تمام در مورد خانم‌ها.
    - ۲.۱.۲ - داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا برگ معافیت برای آقایان.
    - ۲.۱.۳ - داشتن سه سال سابقه فعالیت تجاری یا تولیدی به تأیید دو نفر از دارندگان کارت بازرگانی یا ارائه مدارک دانشگاهی یا داشتن مجوز تولید از یکی از وزارتخانه‌های تولیدی.
    - ۲.۱.۴ - داشتن محل کسب متناسب با رشته فعالیت، اعم از ملکی یا استیجاری.
    - ۲.۱.۵ - داشتن دفاتر پلمپ شده و ارائه اظهارنامه ثبتی.
    - ۲.۱.۶ - داشتن حساب جاری در یکی از بانکها و ارائه گواهی بانک مبنی بر خوش حسابی.
    - ۲.۱.۷ - عدم اشتغال تمام وقت در وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و قوای سه گانه.
    - ۲.۱.۸ - عدم ورشکستگی به تقصیر و تقلب.
    - ۲.۱.۹ - عدم محکومیت مؤثر کیفری.
  - ۲.۲ - اشخاص حقیقی غیر ایرانی:
    - ۲.۲.۱ - داشتن کلیه شرایط مقرر برای اشخاص ایرانی به استثنای برگ پایان خدمت وظیفه یا برگ معافیت.
    - ۲.۲.۲ - داشتن پروانه کار و اقامت معتبر.
    - ۲.۲.۳ - عمل متقابل کشور متبوع آنها در مورد ایرانیان مقیم آن کشور در موارد خاص که صدور کارت بازرگانی بدون توجه به عمل متقابل

کشور متبوع متقاضی به تشخیص وزارت بازرگانی ضرورت داشته باشد، وزارت مذکور می‌تواند مجاز بودن صدور کارت بازرگانی برای این قبیل از متقاضیان را بدون رعایت شرط عمل متقابل به اتاق اعلام نماید.

۲.۳ - اشخاص حقوقی (اعم از اینکه تشکیل و ثبت آنها در ایران بوده یا تشکیل آنها در خارج از کشور بوده و سپس در ایران به ثبت رسیده باشند):

۲.۳.۱ - مدیر عامل و رییس هیأت مدیره شرکت دارای شرایط مقرر در بندهای ۲.۱.۱ - ۲.۱.۷ - ۲.۱.۸ - ۲.۱.۹ - ۲.۲.۲ - ۲.۲.۳ باشند.

تبصره ۱ - مدیریت شرکت‌های تعاونی و شرکت‌های دولتی و شرکت‌های موضوع قانون حفاظت صنایع مشمول محدودیت بند ۲.۱.۷ نخواهند بود.

تبصره ۲ - مدیران شرکت‌های دولتی، شرکت‌های متعلق به نهادهای انقلابی و شرکت‌های موضوع قانون حفاظت صنایع به حکم مدیریت آنان توسط سازمان دولتی با نهاد ذی‌ربط صادر شده باشد از ارائه گواهی موضوع بند ۲.۱.۹ معاف خواهند بود.

۲.۳.۲ - شرکت نیز باید واجد شرایط مقرر در بندهای ۲.۱.۴ - ۲.۱.۵ - ۲.۱.۶ - ۲.۱.۸ باشد.

- ۳

نحوه تمدید کارت بازرگانی: دارنده کارت بازرگانی یا نماینده او با در دست داشتن:

۳.۱ - گواهی تسلیم اظهارنامه مالیاتی آخرین سالی که تا آن زمان اظهارنامه مالیاتی آن پذیرفته شده است و ارائه کد اقتصادی.

۳.۲ - آگهی تغییرات در مدیریت و سایر تغییرات مربوط در صورتی که دارنده کارت شخص حقوقی باشد. جهت انجام تشریفات تمدید به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون حسب مورد و سپس برای تأیید به وزارت بازرگانی مراجعه نماید تاریخ تمدید مبدأ اعتبار مجدد کارت خواهد بود.

- ۴

موارد معافیت از داشتن کارت بازرگانی:

۴.۱ - شرکت‌های تعاونی مرزنشینان برای ورود کالاهای مورد نیاز خانوارهای مرزنشین طبق فهرست مربوط و در حد تعداد، مقدار و ارزش تعیین شده و صدور کالاهای مابه ازای کالاهای وارداتی.

۴.۲ - ملوانان ایرانی شاغل در شناورها که بین سواحل ایران و سایر کشورها در تردد هستند برای ورود کالاهای مورد نیاز خانواده خود در حد تعداد، مقدار و ارزش تعیین شده.

۴.۳ - پیلهوران، برای ورود کالاهای قابل ورود مورد نیاز استان خود و استانهای همجوار در صورت اخذ کارت پیلهوری و مجوز ورود از اداره بازرگانی شهر یا استان مربوط.

۴.۴ - کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور در صورت داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی طبق فهرست مربوط و در حد تعداد، مقدار یا ارزش تعیین شده.

۴.۵ - کالاهایی که ورود و صدور آنها به تشخیص گمرک برای فروش نمی‌باشد.

- ۵

اختلاف متقاضیان با اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون، در صورتی که بین متقاضیان کارت بازرگانی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون اختلاف پیدا شود هر یک از طرفین می‌توانند موضوع اختلاف را با ذکر دلایل خود جهت اتخاذ تصمیم نهایی به وزارت بازرگانی منعکس نمایند.

۶-

در صورتی که بعد از صدور کارت برای وزارت بازرگانی مشخص شود که دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط از شرایط دریافت کارت می‌باشد یا بعد از صدور فاقد شرط یا شرایط مذکور گردیده است، وزارت مذکور می‌تواند رأساً نسبت به ابطال کارت اقدام نموده و موضوع را به اطلاع اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون حسب مورد برساند. لکن در صورتی که این امر برای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون مشخص گردد باید موضوع را جهت ابطال به وزارت بازرگانی منعکس نماید.

ماده ۱۱ -

کالاهایی که به موجب جدول ضمیمه این آیین‌نامه یا تصویب‌نامه‌های خاص از طرف دولت ممنوع اعلام می‌شود همچنین کالاهایی که شرط ورود آنها در جهت محدودیت تغییر می‌کند در صورت انطباق با یکی از شرایط ذیل و با رعایت مقررات قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود قابل ترخیص خواهد بود:

- ۱ - قبل از ممنوع شدن توسط دولت یا تغییر شرط ورود در گمرک موجود بوده و در دفاتر گمرک به ثبت رسیده باشد.
- ۲ - برای کالا قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود، اعتبار اسنادی گشایش شده و بارنامه حمل قبل از انقضای مهلت اعتبار صادر گردد.
- ۳ - برای کالا قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود از طریق پروات اسنادی پس از تأیید ثبت سفارش توسط بانک مجاز ثبت سفارش گردیده و برای برات مربوط توسط وارد کننده قبولی نوشته شده و اولین بارنامه حمل قبل از انقضای مدت اعتبار ثبت سفارش صادر شده باشد و ظرف مهلت‌های ذیل بند ۴ این ماده به کشور وارد گردد.
- ۴ - در مورد کالاهای بدون انتقال ارز (بدون تعهد سیستم بانکی برای پرداخت وجه) که مجوزهای لازم برای ورود آنها بر اساس مقررات قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود کسب شده باشد. در صورتی که اولین بارنامه حمل قبل از ممنوعیت یا تغییر شرط ورود صادر و ظرف مهلت‌های زیر به کشور وارد گردد:

الف - در صورت حمل از طریق هوایی حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ صدور اولین بارنامه حمل
ب - در صورت حمل از طریق دریا، زمین یا به طور مرکب از طریق دریا و زمین از تاریخ صدور اولین بارنامه حمل به شرح زیر مهلت خواهد داشت:

- ۱ - در مورد کالاهایی که از کشورها و امارات عربی خلیج فارس و کشورهای همجوار خریداری و حمل می‌گردد ۲۰ روز.
  - ۲ - در مورد سایر کشورها از طریق زمین ۴۰ روز، دریایی یا دریایی و زمینی ۵۵ روز.
- تبصره ۱ - در مورد کالاهای موضوع این ماده چنانچه مجوز قبلی وزارت بازرگانی قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود کسب شده باشد، باید بارنامه ظرف مهلت مندرج در مجوز صادر و کالا ظرف مهلت‌های تعیین شده در بندهای الف و ب فوق وارد شود.
- تبصره ۲ - موارد استثنا با موافقت کمیسیون موضوع ماده یک قابل انجام خواهد بود.

ماده ۱۲ -

حمل کالاهای صادراتی کشور با وسایل نقلیه خارجی مجاز است و نیاز به کسب مجوز شورای عالی هماهنگی و ترابری کشور وزارت راه و ترابری ندارد.

تبصره - وزارت راه و ترابری (شورای عالی هماهنگی ترابری کشور) با استفاده از روش‌های اقتصادی مشوق‌هایی برای حمل کالاهای صادراتی با وسایل نقلیه ایرانی پیش‌بینی نماید.

ماده ۱۳ -

شورای عالی هماهنگی ترابری کشور در رابطه با اولویت حمل کالاهای وارداتی توسط وسائط نقلیه ایرانی اعم از دریایی، هوایی، جاده‌ای و راه‌آهن، دستورالعمل‌های مربوط را با توجه به نکات زیر تصویب و جهت اجرا به کلیه ارگانهای ذی‌ربط ابلاغ خواهد نمود:

۱ - تعیین روش‌های مناسب برای کاهش تشریفات اداری و استفاده از ابزارهای اقتصادی به منظور گرایش صاحبان کالا به استفاده بیشتر از ناوگان ایرانی.

۲ - ایجاد تسهیلات برای وسایل نقلیه ایرانی.

ماده ۱۴ -

گمرک ایران مسئول اجرای ماده ۷ قانون مقررات صادرات و واردات خواهد بود و موظف است آمار کالاهای ترانزیت شده از این گونه محل‌ها را هر سه ماه اعلام نماید.

سازمان بنادر و کشتیرانی، شرکت انبارهای عمومی و سایر سازمانها و شرکتهایی که در ارتباط با اجرای این ماده هستند، مکلف به تبعیت از دستورهای گمرک می‌باشند.

ماده ۱۵ -

اهالی نقاط جمعیتی متصل به مرزهای جنوب و جنوب شرقی کشور که در این نقاط ساکن هستند با دریافت کارت مبادلات مرزی مشمول تسهیلات مبادلات مرزی خواهند بود.

تبصره ۱ - نقاط جمعیتی موضوع این ماده به نحوی که حداکثر (۱.۲۰۰.۰۰۰) نفر مشمول تسهیلات مبادلات مرزی شوند، توسط وزارت کشور تعیین و به گمرک اعلام می‌گردد.

تبصره ۲ - کارت مبادلات مرزی توسط اداره بازرگانی محل و در صورت نبودن آن بخشداری محل در اسفند ماه هر سال تا پایان فروردین ماه سال بعد به نام سرپرست خانواده صادر می‌گردد و به مدت یک سال اعتبار دارد. تمدید کارت‌های مبادلات مرزی برای سال‌های بعد موکول به انجام تشریفات مقرر در این ماده می‌باشد.

تبصره ۳ - نوزادان خانواده‌های دارنده کارت مبادلات مرزی در صورتی که عضو ششم به بعد خانواده باشند، مشمول تسهیلات مبادلات مرزی نخواهند بود.

ماده ۱۶ -

دارندگان کارت مبادلات مرزی می‌توانند با تحویل کارت خود به شرکت تعاونی مرزنشینان محل، در آن عضو شوند. شرکت تعاونی پس از دریافت کارت، مهر خود را در محل مخصوص روی کارت خواهد زد. شرکت مذکور فهرستی از کارتهایی را که دریافت و مهر نموده تهیه کرده و به تأیید اداره بازرگانی یا بخشداری محل می‌رساند. شرکت تعاونی می‌تواند با ارائه فهرست مذکور به میزان مجموع سهمیه اعضای خود در چهارچوب مقررات مربوط اقدام به مبادله مرزی نماید. خانواده‌هایی که کارت آنها توسط تعاونی مهر نشده و مایل به عضویت در تعاونی نیستند یا تعاونی در محل آنان تشکیل نگردیده است می‌توانند با ارائه کارت خود بدون حق توکیل در حد سهمیه تعیین شده مبادله مرزی نمایند. تبصره - شرکت‌های تعاونی مرزنشینان می‌توانند همانند سایر اشخاص حقوقی، خارج از مقررات مربوط به مبادلات مرزی در چهارچوب مقررات عموم صادرات و واردات اقدام به صادرات و واردات کالا نمایند.

ماده ۱۷ -

دارندگان کارت مبادلات مرزی یا شرکت تعاونی آنان مجازند کلیه کالاهایی را که صدور آنها مجاز است یا با صادرات آنها موافقت کلی شده است با رعایت سایر مقررات صادر کرده و در مقابل، در حد سقف ارزشی یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) ریال در سال برای هر نفر بدون اخذ مجوزهای مقرر در جداول مقررات صادرات و واردات طبق فهرست زیر اقدام به واردات کالاهای مورد نیاز خود بنمایند.

الف - «فهرست کالاهای قابل ورود توسط دارندگان کارت مبادلات مرزی یا تعاونی‌های مرزنشینان و میزان معافیت گمرکی آنها.»

- ۱ - برنج خوراکی - (۵۰) کیلوگرم برای هر نفر در سال یا معافیت کامل حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۲ - روغن نباتی خوراکی (جامد و مایع) با رعایت تاریخ مصرف و استاندارد مربوط - (۱۵) کیلوگرم برای هر نفر در سال با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۳ - چای سیاه - (۲) کیلوگرم برای هر نفر در سال با معافیت کامل حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۴ - قند و شکر جمعاً (۲۰) کیلوگرم برای هر نفر در سال با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۵ - تمر هندی - (۵) کیلوگرم برای هر نفر در سال فقط برای نقاط ساحلی مشمول، با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۶ - ادویه (شامل زردچوبه، فلفل سیاه، زنجبیل، هل، میخک و دارچین) - جمعاً (۳) کیلوگرم برای هر نفر در سال با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۷ - چرخ خیاطی خانگی دستی یا صنعتی کامل - یک دستگاه برای هر پنج نفر در سال با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۸ - فلاسک چای - یک دستگاه برای هر پنج نفر در سال با معافیت (۳۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۹ - شیشه فلاسک چای - یک عدد برای هر پنج نفر در سال با معافیت (۳۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۱۰ - فانوس بادی - یک عدد برای هر پنج نفر در سال با معافیت (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۱۱ - چوب چهار تراش فقط برای نقاط ساحلی مشمول - بدون محدودیت.
- ۱۲ - چوب ساج برای لنج‌سازی - بدون محدودیت.
- ۱۳ - موتور برای قایق و لنج باری و صیادی یا قطعات منفصله آن - بدون محدودیت.
- ۱۴ - میخ مخصوص لنج‌سازی - بدون محدودیت.
- ۱۵ - دستگاه و ابزار نجاری برای لنج‌سازی یا قطعات منفصله آن - بدون محدودیت.
- ۱۶ - روغن سیفه برای مصرف در لنج - بدون محدودیت.
- ۱۷ - سیم گرگور برای ساخت قفس صید ماهی - بدون محدودیت.
- ۱۸ - لاستیک‌روئی و تویی برای وسایل نقلیه - یک حلقه تویی و یک حلقه رویی برای هر نفر در سال.
- ۱۹ - قلاب ماهیگیری به میزان مصرف سالانه افرادی که به کار صید ماهی اشتغال دارند با رعایت ضوابط شیلات
- ۲۰ - موتور ژنراتور برق تا (۲۰) کیلووات برق - یک دستگاه برای هر (۲۰) نفر در سال با معافیت (۲۵٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- ۲۱ - کمپرسور یخچال و کولر - یک دستگاه برای هر (۱۰) نفر در سال با معافیت (۳۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی.

۲۲ - قطعات یدکی ماشین‌آلات کشاورزی - بدون محدودیت.

۲۳ - کولرگازی برای هر خانوار یک عدد.

ب - شرایط ورود:

۱ - ساخت یا محصول کشورهای ممنوع‌المعامله نباشد.

۲ - مجوزهای مربوط به بهداشت انسانی، حیوانی و نباتی و استاندارد (در چهارچوب مقررات مربوط) و گواهی سازمان انرژی اتمی ایران (در چهارچوب دستورالعمل مورد تفاهم این سازمان با وزارت تعاون که به گمرک اعلام می‌گردد) اخذ شود.

تبصره: هر گونه تغییر در جهت افزایش یا کاهش اقلام فهرست موضوع این ماده و میزان معافیت گمرکی آنها با تصویب هیأت وزیران صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۸ -

کالاهای مورد نیاز خانواده‌های ملوانان: استفاده از مزایای موضوع ماده ۱۰ قانون توسط کارکنان و ملوانان شناورهای که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها تردد می‌کنند منوط به داشتن کارت شناسایی معتبر از سازمان بنادر و کشتیرانی است. کارکنان و ملوانانی که کارت مذکور را داشته باشند، از مزایای شرکت‌های تعاونی مرزنیسانان یا خانواده‌های مرزنیسان برخوردار می‌باشند و می‌توانند به تعداد افراد تحت تکفل خود کالاهای قابل ورود شرکت‌ها یا خانواده‌های مذکور را با رعایت شرایط مقرر و یا استفاده از تسهیلات پیش‌بینی شده وارد و ترخیص نمایند.

ماده ۱۹ -

افراد ساکن بخش‌های مرزی کشور که سه سال مستمر در این مناطق سکونت داشته و دارای اهلیت مندرج در ماده (۲۱۱) قانون مدنی برای خرید و فروش کالا می‌باشند می‌توانند با دریافت کارت پیلهوری به نام خود، نسبت به مبادلات مرزی در چهارچوب مقررات ماده (۲۱) اقدام نمایند.

تبصره - کارت پیلهوری توسط اداره بازرگانی محل صادر می‌گردد و دارای یکسال اعتبار از تاریخ صدور، می‌باشد.

ماده ۲۰ -

دارندگان کارت پیلهوری می‌توانند بدون حق توکیل، ظرف یک سال اعتبار کارت خود، کالاهایی را که صادرات آنها مجاز یا با صادرات آنها موافقت کلی شده است، با رعایت مقررات مربوط به کشور یا کشورهای مقابل محل سکونت خود صادر کرده و در مقابل کالاهای صادر شده، کالاهای مجاز یا مشروط‌مورد نیاز خود را - که فهرست آن توسط وزارت بازرگانی تهیه و اعلام می‌گردد - با کسب مجوزهای مربوط در جداول مقررات صادرات و واردات و پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط، از کشورهای مذکور و مناطق آزاد تجاری و صنعتی یا مناطق ویژه حراست شده گمرکی وارد و ترخیص نمایند.

ماده ۲۱ -

کارگران و ایرانیان شاغل در خارج کشور که دارای کارنامه شغلی از وابسته کار جمهوری اسلامی ایران در کشور متوقف فیه یا وزارت کار و اموراجتماعی هستند، مجازند سالانه جمعاً تا سقف ارزشی بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال ماشین‌آلات صنعتی، ابزارآلات و مواد اولیه به استثنای اقلام موضوع فهرست زیر را با کسب مجوز وابسته کار یا وزارت کار و امور اجتماعی و بدون انتقال ارز از طریق کلیه مبادی ورودی کشور با پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی یا از طریق مناطق آزاد تجاری - صنعتی یا مناطق ویژه حراست شده گمرکی و با استفاده از (۴۰٪) معافیت سود بازرگانی در مورد ماشین‌آلات و ابزار و (۲۰٪) معافیت سود بازرگانی در مورد مواد اولیه، بدون ارائه کارت بازرگانی و بدون اخذ مجوزهای مقرر در جداول مقررات صادرات و واردات با رعایت سایر مقررات مربوط از گمرک ترخیص نمایند. برای ترخیص، ارائه کارنامه شغلی و جواز وابسته کار یا وزارت کار و امور اجتماعی کافی است و حضور دارنده کارنامه شغلی الزامی نمی‌باشد.

تبصره ۱ - کارگران و ایرانیان شاغل در خارج کشور که مشمول این ماده می‌باشند می‌توانند عاملیت واردات کالا را به تعاونی کارگران شاغل در خارج کشور یا در صورت نبودن تعاونی به اشخاص دیگر واگذار کنند.

تبصره ۲ - واردات کالا توسط کارگران یاد شده و ایرانیان شاغل در خارج کشور از سایر مبادی ورودی کالا و یا مازاد بر سقف مندرج در این ماده مطابق مقررات عمومی کشور خواهد بود.

«ماشین‌آلات، ابزارآلات و مواد اولیه که ورود آنها توسط»
 «کارگران و ایرانیان شاغل در خارج از کشور غیر مجاز است»

- ۱ - دستگاه چاپ ملخی
- ۲ - دستگاه چاپ روی نایلون
- ۳ - دستگاه بستنی‌یخی اتوماتیک
- ۴ - دستگاه چاپ طلاکوب صحافی
- ۵ - ماشین بالانس تعمیرگاهی
- ۶ - مولتی تیبلر
- ۷ - روتوتیلر
- ۸ - مبدل‌های حرارتی
- ۹ - چرخ خیاطی برقی خانگی
- ۱۰ - ماشین ساخت درب چوبی
- ۱۱ - ماشینهای خراطی چوب
- ۱۲ - مینی لودر
- ۱۳ - کانال کن
- ۱۴ - انواع دیگ‌های بخار، دیگهای چدنی، مبدل‌های حرارتی و غیره
- ۱۵ - خشک‌کن‌های غلات و علوفه و سبزیجات (ثابت و متحرک)
- ۱۶ - ماشین‌آلات کشتار دام و طیور و سردخانه
- ۱۷ - ماشین‌آلات و تجهیزات تولید خوراک دام و طیور
- ۱۸ - ماشین‌آلات و تجهیزات جوجه‌کشی
- ۱۹ - ماشین‌آلات برداشت علوفه نظیر جاپر - بیلر - موور
- ۲۰ - چاپر خودرو علوفه
- ۲۱ - نیشکر و سورتینگ و بسته‌بندی میوه
- ۲۲ - انواع ماشین‌آلات تبدیل و پروسس
- ۲۳ - انواع موتور پمپ و الکتروپمپ
- ۲۴ - انواع کمپرسور باد و پمپ‌های خلا

- ۲۵ - انواع پمپ‌ها
- ۲۶ - انواع سختی سنج
- ۲۷ - انواع اتوکلاوها
- ۲۸ - انواع پرس‌های ضربه‌ای، هیدرولیکی، قیچی، گیوتین
- ۲۹ - پرس بریک، لوله و آرماتو، خم‌کن و آرماتوربر
- ۳۰ - ماشین‌آلات تولید چرم
- ۳۱ - ماشین‌های سند پلاست و شات پلاست
- ۳۲ - ماشین‌آلات تولید سوسیس و کالباس
- ۳۳ - انواع لباسشویی‌های صنعتی
- ۳۴ - دستگاه شیرینگ رپ
- ۳۵ - الکتروموتورهای سه فاز ۳۰ اسب
- ۳۶ - دستگاه‌های رنگرزی پارچه و نخ
- ۳۷ - دستگاه‌های تولید فرش ماشینی
- ۳۸ - ماشین‌های بافندگی پارچه به جز Air jet و Water jet
- ۳۹ - انواع الکتروموتور گیربکس دور ثابت و متغیر و حلزونی
- ۴۰ - انواع جرثقیل‌های پشت کامیونی
- ۴۱ - انواع بالابرهای صنعتی و ساختمانی و آسانسورها
- ۴۲ - جرثقیل‌های موبیل کمتر از ۳۰ تن
- ۴۳ - ماشین‌آلات بوجاری آرد و غلات
- ۴۴ - کمپرسورهای فریونی
- ۴۵ - ماشین‌های سنگبری
- ۴۶ - انواع بذر کار و ردیف کار
- ۴۷ - ریگ و رویتواتور و کلتیراتور
- ۴۸ - انواع سم‌پاش (پشتی موتوری، فرغونی، زنبه‌ای، پشتی تراکتوری)
- ۴۹ - فاروئو
- ۵۰ - کاشت و برداشت سیب‌زمینی
- ۵۱ - ماشین‌های عمل‌آوری پسته
- ۵۲ - مرزکش
- ۵۳ - انواع تریلر
- ۵۴ - شعله افکن
- ۵۵ - انواع دیسک‌ها
- ۵۶ - لولر
- ۵۷ - مته چاله کن
- ۵۸ - انواع خرمنکوب
- ۵۹ - سفیدکن برنج
- ۶۰ - انواع تراش انیورسال
- ۶۱ - صفحه‌تراش کورس‌دار
- ۶۲ - اره لنگ

- ۶۳ - انواع فرزانپور سال افقی - عمودی
 ۶۴ - دریل رادیال
 ۶۵ - دریل ستونی
 ۶۶ - سنگ سمباده رومیزی و ماشین آلات سنگ تخت و سنگ گرد
 ۶۷ - آچار تخت و آچاررینگ
 ۶۸ - انواع انبردست، دم باریک، فازمتر، پیچ گوشتی، انبر کلاگی، آچار فرانسه
 ۶۹ - انواع شیرآلات و اتصالات
 ۷۰ - انواع لیفتراک غیر برقی
 ۷۱ - انواع دستگاه‌های تزریق پلاستیک
 ۷۲ - انواع الکتروموتورهای تک فاز تا چهار کیلووات
 ۷۳ - انواع تراکتور بین ۵۰ تا ۱۰۰ قوه اسب
 ۷۴ - گاواهن اعلام از یک طرفه و دو طرفه
 ۷۵ - مواد پرتوزا و یونزا

ماده ۲۲ -

بازارچه مرزی محوطه‌ای است محصور، واقع در نقطه صفر مرزی و در جوار گمرکات مجاز به انجام تشریفات ترخیص کالا یا مکانهایی که طبق تفاهم‌نامه‌های منعقد شده بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای همجوار تعیین می‌شود. اهالی دو طرف مرز می‌توانند تولیدات و محصولات کشور را با رعایت مقررات صادرات و واردات برای داد و ستد در این بازارچه‌ها عرضه نمایند.

تبصره ۱ - استقرار گمرک در درب ورود و خروج بازارچه ضروری است و اعمال مقررات صادرات و واردات و نظارت بر رعایت آن در بازارچه، بر عهده گمرک می‌باشد.

تبصره ۲ - تأسیس بازارچه مرزی ضمن رعایت اولویت‌های مقرر در قانون باید مسبق به تفاهم‌نامه‌های منعقد شده دو جانبه با کشورهای همجوار باشد و پس از تصویب کمیسیون اقتصاد هیأت دولت صورت گیرد.

تبصره ۳ - فهرست کالاهای قابل داد و ستد در بازارچه و میزان ارزشی آنها را وزارت بازرگانی با در نظر گرفتن امکانات و نیازمندیهای استانهای مرزی و تفاهمات به عمل آمده با کشور مقابل و مقررات صادرات و واردات کشور، تهیه و اعلام می‌نماید.

تبصره ۴ - ورود و خروج کالا به بازارچه‌ها منوط به رعایت کلیه قوانین و شرایط مقرر برای ورود و صدور کالا است و کالاهای وارداتی به کشور از طریق بازارچه‌ها مشمول تخفیف یا معافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی نمی‌باشند مگر اینکه تخفیف یا معافیت به اعتبار واردکننده یا نوع کالا تعلق گیرد.

ماده ۲۳ -

ایجاد تأسیسات اداری و زیربنایی، همچنین تأسیسات مورد نیاز گمرک برای استقرار مأموران خود و سایر سرمایه‌گذاری‌ها در بخش ایرانی بازارچه‌مرزی، به عهده استانداری است ولی از نظر احداث بازارچه در نقطه صف مرزی، چگونگی حفظ انتظامات و کنترل تردد افراد باید با مرزبانی هماهنگی لازم به عمل آید.

تبصره -

چگونگی فعالیت و تردد افراد به بازارچه را استانداری محل یا صدور مجوز مشخص می‌کند.

ماده ۲۴ -

مهلت ورود موقت مواد اولیه و لوازم بسته‌بندی: مهلت صدور کالاهای ساخته شده از مواد اولیه موضوع ماده ۱۲ قانون یا کالاهای تکمیل، آماده‌سازی یا بسته‌بندی شده یا کالاهای موضوع ماده مذکور یک سال از تاریخ ورود مواد می‌باشد. این مهلت در مورد کالاهایی که نیاز به زمان بیشتری دارند با تشخیص و موافقت وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط تا یک سال دیگر قابل تمدید است. در صورتی که واردکننده بخواهد مواد وارد شده را مصروف کالای صادراتی دیگری غیر آنکه قبلاً به گمرک اعلام نموده بود، بنماید باید موضوع رابه اطلاع گمرک برساند و موافقت گمرک را جلب نماید. چنانچه کالای ساخته شده ظرف مهلت مقرر صادر نشود و برای گمرک محرز گردد که واردکننده مواد وارد شده را به مصرف دیگری رسانیده است علاوه بر تعقیب برای استیفای حقوق دولت بر اساس قوانین مربوط تحت تعقیب قرار خواهد گرفت.

تبصره -

برای ورود موقت کالاهای موضوع این ماده گمرک با رعایت قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن تعهد یا سفته معتبر اخذ خواهد کرد.

ماده ۲۵ -

دستورالعمل استرداد: در صورتی که مقدار مواد اولیه، اجزا و قطعات، لوازم بسته‌بندی و سایر کالاهای خارجی مصرف شده در تولید، آماده‌سازی و بسته‌بندی کالای صادراتی برای گمرک مشخص باشد باید بر اساس قیمت روز (بر مبنای سیف) مواد اولیه مثل یا مشابه مواد مذکور و درصد حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض تعلق به آنها در آن تاریخ، میزان مبلغ قابل استرداد را محاسبه و نسبت به مسترد نمودن آن اقدام نماید. چنانچه مقادیر مواد به کار رفته برای گمرک مشخص نباشد باید از وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط استعلام و بر اساس آن مبلغ قابل استرداد را محاسبه نماید. گمرک موظف است ضرایب مورد عمل خود و ضرایبی را که از طریق وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط بدست می‌آورد از طریق مجاری مربوط به اطلاع سازمانهای ذی‌ربط و بازرگانان برساند. گمرک همچنین موظف است ضرایب مذکور را در مجموعه‌هایی گردآوری و تکثیر نموده و در اختیار متقاضیان قرار دهد. در مواردی که صادر کننده به نظر گمرک یا وزارتخانه تولیدی معترض است می‌تواند رأساً موضوع را به کمیسیون موضوع تبصره یک ماده ۱۴ قانون که به مسئولیت مرکز توسعه صادرات ایران در آن مرکز تشکیل می‌گردد منعکس نماید.

تبصره ۱ -

کالاهایی که ساخت ایران نبوده و فقط تکمیل، آماده‌سازی یا بسته‌بندی آنها در ایران صورت گرفته باشد نیز مشمول این ماده خواهد بود.

تبصره ۲ -

ایفای تعهدات موضوع ماده ۱۲ قانون از لحاظ مقدار یا تعداد کالای وارد شده به صورت ورود موقت بر اساس ضرایب موضوع این ماده محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۶ -

محصولات پایین دستی نفت شامل: نفت خام، نفت کوره، نفت سفید، گازوئیل، بنزین از لحاظ پیمان یا تعهد ارزی مشمول مقررات خاص خودمی باشد. صادرات سایر فرآورده های حاصل از نفت و کلیه کالاهای دیگر از پیمان ارزی معاف خواهد بود.

ماده ۲۷ -

فهرست و شرایط کالاهای قابل ورود با ارز صادراتی:

الف - ورود کالاهای و مواد مشروح زر در مقابل ادارات و با ارائه پروانه گمرکی مجاز است:

مواد اولیه، اجزا و قطعات، ماشین آلات و ملزومات خط تولید، روغن نباتی، برنج خوراکی، گوشت قرمز، کودهای شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی، دارو، واکسن های انسانی و دامی، ذرت، پودر ماهی، کنجاله سویا، کاغذ چاپ و تحریر، قطعات یدکی خودرو، لاستیک وسایل نقلیه، چوب، شکر، کره و سایر کالاهای ضروری که توسط وزارت بازرگانی به صورت عام تعیین و اعلام خواهد شد.
تبصره - مهلت استفاده از پروانه صادراتی با کسب مجوز وزارت بازرگانی یک سال از تاریخ صدور می باشد.
ب - کالاهای موضوع این ماده را می توان به میزان ارزشی که در پروانه صادراتی مندرج است، وارد نمود.
ج - واگذاری پروانه صادراتی به سایر واردکنندگان مجاز برای واردات کالاهای فوق بلامانع است.

ماده ۲۸ -

مابه التفاوت و سایر دریافتی های قابل ادغام در سود بازرگانی:

وزارت بازرگانی و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف هستند کار ادغام مابه التفاوت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و عوارض گمرکی موضوع ماده ۱۵ قانون را با ملاک قراردادن حدود رقم ریالی آنها قبل از تصویب قانون اجازه تعیین میزان حقوق گمرکی و سود بازرگانی کالاهای وارداتی مصوب ۲۷/۲/۱۳۷۲ مجلس شورای اسلامی تا خرداد ماه سال ۱۳۷۳، در سود بازرگانی به اتمام رسانده و برای اجرا در سال آینده به گمرک ابلاغ نمایند.

تا ابلاغ میزان سود بازرگانی قابل دریافت بر اساس ادغام مبالغ فوق الذکر، دریافتی های مذکور به میزان مبلغ ریالی آنها بر اساس مأخذ قبلی قابل وصول خواهد بود.

تبصره - به وزارت راه و ترابری اجازه داده می شود قطعات یدکی هواپیماها و تجهیزات و ابزارهای مخصوص تعمیراتی و تجهیزات ناوبری هوایی را با معافیت از پرداخت سود بازرگانی ترخیص نماید.

ماده ۲۹ -

زمان اجرای تغییرات سود بازرگانی:

کالاهایی که در زمان ابلاغ تغییرات سود بازرگانی به گمرک ایران، در گمرک موجود باشد مشمول تغییرات خواهد بود.

ماده ۳۰ -

بررسی قیمت جهت ثبت سفارش:

در صورتی که بررسی قیمت کالاهای وارداتی در مراحل سفارش ضرورت پیدا کند متقاضی بررسی قیمت می تواند از نظر کارشناسان یا سوابق گمرکی بر اساس قانون امور گمرکی و آیین نامه اجرای آن استفاده نماید.

ماده ۳۱ -

مسافران ایرانی یا غیر ایرانی که از خارج کشور یا مناطق آزاد تجاری صنعتی به کشور می آید علاوه بر اسباب سفر و اشیای شخصی مستعمل که به شرط غیر تجاری بودن از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف است، می توانند یک بار در سال تا سقف ارزشی معادل (۸۰) دلار کالا وارد و با استفاده از معافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و در دفعات بعد تا سقف ارزشی معادل (۸۰) دلار کالا وارد و با استفاده از معافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و در دفعات بعد تا سقف ارزشی معادل (۸۰) دلار بدون معافیت، ترخیص نمایند. مشروط بر اینکه کالاهای وارد شده از نوع کالاهای ممنوع شرعی و قانونی نبوده و جنبه تجاری نیز نداشته باشد.

تبصره ۱ - یک دستگاه کامپیوتر دستی یا کیفی همراه مسافر جز و لوازم شخصی وی تلقی می گردد.

تبصره ۲ - یخچال، یخچال فریزر، فریزر، کولر، ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، اجاق گاز، تلویزیون، ویدئو، دوربین ویدئو و سرویس ظروف همراه مسافران مذکور، مشمول حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی بوده همچنین آن قسمت از کالاهای همراه مسافر که مازاد تشخیص می گردد به استثنای کالاهای ممنوع شرعی و قانونی، به شرط غیر تجاری بودن با پرداخت حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی قابل ترخیص است.

تبصره ۳ - کالاهایی که بر اساس فهرست کالاهای مسافری وزارت بازرگانی قابل ترخیص نباشند، مشمول تسهیلات این ماده نخواهند بود.

ماده ۳۲ -

کالای همراه مسافر خروجی:

مسافران خروجی اعم از اینکه ایرانی باشند یا خارجی می توانند علاوه بر وسایل سفر و لوازم شخصی، کالاهای ایرانی به هر میزان و کالاهای غیر ایرانی تا سقف مقرر در آیین نامه مسافران ورودی را همراه ببرند مشروط بر آن که هر دو گروه کالا جنبه تجاری پیدا کنند.

تبصره ۱ - خروج اشیای عتیقه و کتب خطی ممنوع است.

تبصره ۲ - هر مسافر می تواند یک قطعه قالی یا دو قطعه قالیچه دست باف جمعاً تا ۱۲ متر مربع همراه خود از کشور خارج نماید.

تبصره ۳ - خارجیانی که به طور رسمی در ایران به کار یا تحصیلات حوزوی یا دانشگاهی اشتغال دارند در پایان کار یا تحصیل می توانند لوازم منزل خود را در حد متعارف بدون ارائه مجوز یا کارت بازرگانی از کشور خارج نمایند.

ماده ۳۳ -

قیمت کالاهای صادراتی:

وزارت بازرگانی موظف است قیمت کالاهای صادراتی و تغییرات آن را بر اساس حدود قیمت فروش آنها در بازارهای بین‌المللی تعیین و برای استفاده آماری به گمرک ایران اعلام نماید. این قیمت‌ها فقط برای استفاده آماری گمرک پس از خروج کالا است. در مواردی که گمرک قیمت صادراتی کالا را در دست ندارد، باید پس از انجام تشریفات صدور و خارج شدن کالا از وزارت بازرگانی نسبت به استعلام قیمت اقدام نماید.

ماده ۳۴ -

ارسال نمونه کالا:

ارسال کالا اعم از ساخت داخل یا خارج به عنوان نمونه تجاری، یا برای آزمایش، تجزیه یا تعمیر در صورتی که حجم تجاری نداشته و از انواع ممنوع‌الصدور شرعی یا قانونی نبوده و از نوع عتیقه نیز نباشد، بدون مطالبه کارت بازرگانی، و مجوز صدور بلامانع است و مازاد بر آن با کسب مجوزهای لازم و رعایت مقررات مربوط میسر خواهد بود. در صورتی که خروج کالا از این طریق در رابطه با کالاهایی، در مجموع به صورت یک جریان تجاری درآید وزارت بازرگانی می‌تواند فهرست آن کالاها را برای جلوگیری از خروج به گمرکات اعلام نماید.

ماده ۳۵ -

خروج کالا برای شرکت در نمایشگاه‌های خارجی:

کالاهایی که با تأیید مرکز توسعه صادرات ایران به منظور عرضه در نمایشگاه‌های خارجی به خارج از کشور ارسال می‌گردد، بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوز صدور با رعایت سایر مقررات، قابل خروج از کشور می‌باشد.

ماده ۳۶ -

صدور کتب، نشریات، فیلم، نوار تابلو نقاشی و سایر آثار فرهنگی و هنری: صدور کتب و نشریات، فیلم و نوار که نشر و پخش آنها در کشور ممنوع نیست، مجاز است. صدور تابلو نقاشی و سایر آثار فرهنگی با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجاز می‌باشد.

ماده ۳۷ -

صدور کالا از طریق پست:

ارسال کالا از طریق پست با حفظ جنبه غیر تجاری به استثنای کالاهایی که شرعاً یا قانوناً ممنوع‌الصدور هستند بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوز صدور به هرمیزان از لحاظ قیمت با رعایت سایر مقررات مجاز است. چنانچه خروج برخی کالاها از این طریق به صورت یک جریان تجاری درآید وزارت بازرگانی می‌تواند فهرست کالاهای مذکور را برای جلوگیری از خروج آنها به گمرک اعلام نماید. تبصره - سقف میزان کالای خارجی قابل ارسال از طریق پست حداکثر ۸۰ دلار برای هر نفر خواهد بود.

ماده ۳۸ -

واردات قطعی کالا به صورت بدون انتقال ارز:

۱ -

قطعات یدکی، ابزار برشی، قالب نو یا مستعمل و نمونه کالا (برای تحقیق و کپی برداری) برای واحدهای تولیدی، آموزشی با تحقیقاتی همچنین نمونه دارو(فرآورده‌های دارویی، مواد اولیه و مواد جانبی) و مواد بسته‌بندی آن و تجهیزات و ملزومات پزشکی و آزمایشگاهی و بهداشتی، شیر و غذای کودک و کتب و نشریات و تجهیزات آزمایشگاهی و ملزومات تحقیقاتی علمی برای دانشگاه‌های علوم پزشکی در صورتی که جنبه تجاری نداشته باشد رأساً به نام واحد تولید یا مؤسسه آموزشی یا تحقیقاتی مربوط قابل ورود و ترخیص است.

۲ -

در صورت کسر تخلیه، ضایعات کالای وارداتی و مغایرت کالای وارداتی با کالای سفارش شده که فروشنده خارجی ملزم به ارسال کالای مجانی برای جبران خسارت می‌گردد، کالای ارسالی با تشخیص گمرک ایران و موافقت وزارت بازرگانی قابل ورود و ترخیص است.

تبصره -

کسر تخلیه سی‌کی‌دی کارخانجات مونتاژ و اقلام مورد نیاز برای ایفای تعهدات گارانتی با تشخیص وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط و موافقت وزارت بازرگانی مشمول این بند خواهد بود.

۳ -

در مواردی که خریدار موفق به اخذ تخفیف از فروشنده شود با مشخص نمودن ارتباط مورد با واردات قبلی خود، واردات و ترخیص کالای ارسالی بابت تخفیف با تشخیص گمرک ایران و موافقت وزارت بازرگانی بلامانع است.

۴ -

کاتالوگ، روشور، تقویم، کتابچه حاوی مشخصات فنی و تجاری کالا، اسناد مربوط به حمل کالا، نقشه‌های فنی و نمونه‌های فاسد بهای ذاتی (نظیر تابلومنسوجات و غیره) بدون پرداخت سود بازرگانی و بدون کسب مجوزهای مقرر در جدول ضمیمه این آیین‌نامه قابل ترخیص می‌باشد.

۵ -

کالاهای مورد نیاز پیمانکاران و مشاوران، با تشخیص و موافقت سازمان دولتی ذیربط و موافقت وزارت بازرگانی قابل ورود و ترخیص است.

۶ -

ورود و ترخیص موقت یا قطعی کتب و نشریات و سایر محصولات صنعت چاپ، تکثیر و کپی برداری در زمینه‌های علمی و فنی با موافقت وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد و در سایر زمینه‌ها با موافقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بدون ارائه هیچگونه مجوز دیگری قابل انجام است.

ماده ۳۹ -

ورود کالا از طریق پست: ترخیص کالاهایی که از طریق پست وارد می‌شود به استثنای اقلامی که ورود آنها شرعاً یا قانوناً ممنوع است مشروط بر آنکه جنبه تجاری پیدا نکند تا ۵۰۰۰۰ ریال به نام هر نفر با پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی به میزان مقرر در جدول مقررات صادرات و واردات، بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوزهای مقرر در جدول مقررات صادرات و واردات بلامانع است. در صورتی که ورود کالا از این طریق به صورت یک جریان تجاری درآید یا مشکلات دیگری را برای کشور ایجاد کند وزارت بازرگانی می‌تواند با هماهنگی وزارت پست و تلگراف و تلفن فهرست کالاهای مذکور را برای جلوگیری از ترخیص به گمرک اعلام نماید.

تبصره -

ورود کالاهای موضوع ماده ۳۹ (بدون انتقال ارز) از طریق پست نیز امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۴۰ -

مدت اعتبار ثبت سفارش وزارت بازرگانی و حداکثر مدت اعتبار برای اعتبارات اسنادی و بروات اسنادی:
مدت اعتبار ثبت سفارش وزارت بازرگانی توسط وزارت بازرگانی تعیین و اعلام می‌شود و مدت اعتبار اعتبارات اسنادی و بروات اسنادی توسط بانک مرکزی تعیین و اعلام خواهد گردید. مهلت‌های مذکور که در ابتدای هر سال توسط وزارت بازرگانی و بانک مرکزی حسب مورد تعیین و اعلام می‌گردد برای کلیه سازمانهای ذیربط لازم‌الرعایه خواهد بود. موارد خاص با توافق طرفین انجام خواهد شد.
تبصره ۱ - تمدید اعتبارات اسنادی و ثبت سفارش که واردات کالای موضوع آنها ممنوع می‌گردد یا شرط ورود آنها در جهت محدودیت تغییر می‌کند منوط به موافقت وزارت بازرگانی است.
تبصره ۲ - حداکثر مهلت حمل کالاهای تجاری از محل بروات اسنادی از تاریخ ثبت سفارش در بانک توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۴۱ -

گشایش اعتبار در بانک:

به استثنای کالاهای قابل ورود به صورت بدون انتقال ارز و کالاهای قابل ورود در مقابل صادرات، ورود سایر کالاها منوط به گشایش اعتبار در بانک می‌باشد، چنانچه کالاهای مذکور بودن گشایش اعتبار وارد شده باشد برای ترخیص آنها علاوه بر ارائه مجوزهای ورود باید اسناد خرید و حمل کالا پس از تودیه سپرده و پیش‌پرداخت گشایش اعتبار در بانک برای مدت مقرر توسط بانک مذکور ظهرنویس شود.

ماده ۴۲ -

چگونگی ورود کالای مستعمل:

- ۱ - ورود خودروهای مستعمل از جمله راهسازی در چهارچوب قانون مربوط و آیین‌نامه اجرایی آن امکان‌پذیر می‌باشد.
- ۲ - ورود تجهیزات، دستگاه‌ها و ماشین‌آلات مستعمل برای خط تولید با رعایت مقررات مربوط منوط به تأیید وزارتخانه تولیدی ذیربط می‌باشد.
- ۳ - در سایر موارد ورود کالاهای مستعمل با رعایت مقررات مربوط منوط به موافقت کمیسیون موضوع ماده یک این آیین‌نامه است.

تبصره -

گمرک ایران موظف است کالاهای مستعمل موضوع این ماده را بر مبنای قیمت کالای نو مشابه، قیمت‌گذاری نماید.

ماده ۴۳ -

کمیته توسعه صادرات:

به منظور جلب همکاری و هماهنگی کلیه دستگاه‌های دولتی و عمومی و اتخاذ سیاست‌های لازم جهت ایجاد تسهیلات و تشویق و توسعه صادرات غیر نفتی و سرمایه‌گذاری‌های لازم در این جهت و شناسایی مشکلات و مراتع صادرات و کوشش در رفع آنها و حذف تشریفات زائد کمیته‌ای به نام کمیته توسعه صادرات غیر نفتی مرکب از رئیس جمهوری و وزیر بازرگانی، صنایع، صنایع سنگین، کشاورزی، معادن و فلزات، نفت، جهاد سازندگی، تعاون، اقتصاد و دارایی، کار و امور اجتماعی، راه و ترابری، رئیس کل گمرک ایران، رئیس کل مرکز توسعه صادرات ایران، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و رئیس اتاق تعاون تشکیل می‌گردد. این کمیته می‌تواند کمیته‌های فرعی و تخصصی تشکیل داده و به آنها تفویض اختیار نماید.

تبصره ۱ - لازم است در کمیته مزبور حسب مورد از کارشناسان و نمایندگان صادرکنندگان بخش خصوصی و تعاونی و عمومی دعوت به عمل آمده و بدون داشتن حق رأی شرکت نمایند.

تبصره ۲ - کمیته مزبور مکلف است کمیته‌ای را در هر استان زیر نظر استاندار و عضویت نمایندگان ثابت و تام‌الاختیار دستگاه‌های مذکور در ماده فوق تشکیل دهد.

تبصره ۳ - دبیرخانه کمیته مرکزی توسعه صادرات در مرکز توسعه صادرات ایران مستقر خواهد بود.

ماده ۴۴ -

خطمشی و چگونگی مصرف و استفاده از وجوه موضوع مواد ۱۹ و ۲۰ قانون به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۴۵ -

جهت کسب آمادگی‌های لازم برای اجرای ماده ۲۲ قانون، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا اتاق تعاون حسب مورد موظفند از ابتدای سال ۱۳۷۳ برای آن دسته از صادرکنندگان فرشهای ۳۰ رج به بالا که خواستار شناسنامه فرش هستند با رعایت نکات زیر نسبت به صدور شناسنامه مورد تقاضای آنان اقدام نماید.

- ۱ - اطلاعات مربوط به فرش از قبیل: محل و تاریخ بافت، نام نقشه، جنس تار و پود و پرز، نوع گره، طول، عرض، قطر، میزان یک نواختی لبه‌ها، ثبات رنگ، به‌زبانهای فارسی، عربی، انگلیسی، فرانسه و آلمانی در شناسنامه درج گردد.
- ۲ - یک قطعه عکس واضح از فرش مورد تقاضا به صورت رنگی تهیه و به شناسنامه ضمیمه گردد.
- ۳ - اطلاعات موضوع بند (۱) با عکس موضوع بند (۲) پس از مهر شدن توسط اتاق به صورت یک مجموعه غیر قابل تفکیک درآمده و در اختیار متقاضی قرار گیرد.

ماده ۴۶ -

مصوبات زیر تنفیذ می‌گردد.

شماره‌های 61012 مورخ 15/9/1362 با افزودن عبارت «تشخیص سازمان هواپیمایی کشوری» قبل از عبارت «موافقت وزارت بازرگانی» - 68754 مورخ 16/11/1362 - 4508 مورخ 11/7/1363 - 6 - 24 - 607 من مورخ 7/6/1363 - 64630 - مورخ 16/9/1364 - 60 - 4.4 - من مورخ 12/8/1365 - 112264 مورخ 26/12/1365 - 8910 - 810 مورخ 14/9/1368 با افزودن عبارت «بانک مرکزی» بعد از عبارت «نمایندگی بانکها» - 81320 ت 808 مورخ 12/9/1368 با افزود عبارت «پس از کسب نظر سازمان هواپیمایی کشوری» در سطر ماقبل آخر - 4924 ت 92 - مورخ 23/3/1369 - 46902 ت 100 ك مورخ 8/6/1369 - 45354263 - مورخ 14/7/1369 - 3427 ت 45 ك مورخ 8/4/1370 - 7002862 ت 121 ه - مورخ 12/4/1370 - 41985 ت 219 ه - مورخ 4/6/1370 - 70502 ت 531 ه - مورخ 17/12/70 - 14767 ت 139 ه مورخ 7/4/1371 - 14843 ت 141 ه - مورخ 8/4/1371 - 70634 ت 143 ه - ص مورخ 7/4/1371 - 51061 ت 487 ه مورخ 26/10/1371 - 29731 ت 456 ه - مورخ 7/10/1371 - 5805 ت 182 ه - مورخ 3/6/1372 - 53724 ت 258 ه - مورخ 10/9/1372 - 66799 مورخ 24/11/1372 - 9007 - 72م 378 ه - مورخ 24/12/1372 - 75457 ت 549 ه - مورخ 24/12/1372

تبصره - سایر تصویب‌نامه‌های مربوط به شرایط ورود و صدور کالا 7 تخفیف یا معافیت از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی اعم از ممنوعیت متکی به قانون و غیر آن که در این ماده ذکر نشده است لغو می‌گردد.

[امضاء]

